

POLICY FÖR SPELARUTVECKLING

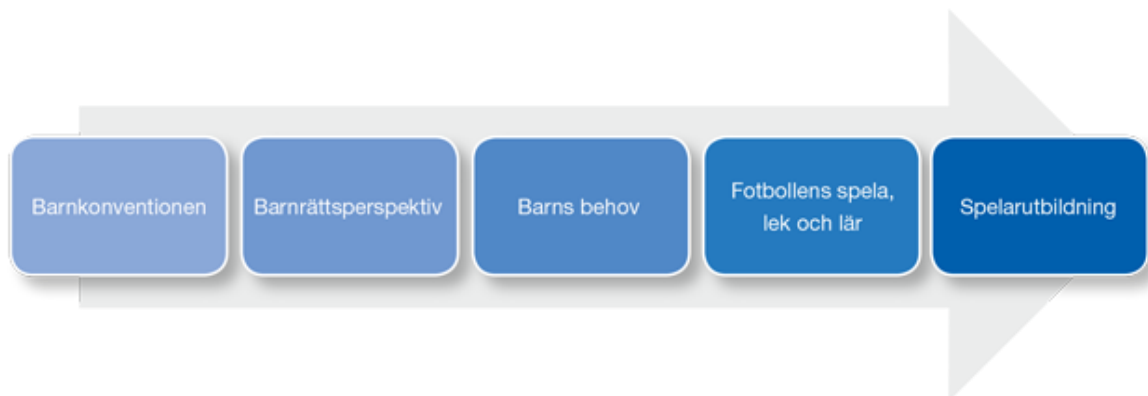

Stureby SK – Vi möts lokalt med stolthet och respekt

Policyn beskriver hur spelarutveckling bedrivs i Stureby SK, och hur detta förhåller sig till Svenska Fotbollsförbundets riktlinjer, vilka är framtagna baserat på forskning på området. Metodiken ska tillse att utveckling av våra spelare sker i linje med *Sturpen-stilen* och därigenom i riktning mot föreningens vision.

Svenska Fotbollsförbundets riktlinjer

SvFF (Svenska Fotbollsförbundet) slår fast att spelarutbildningen i föreningarna ska ta utgångspunkt i FN:s barnkonvention, dvs. utgå ifrån ett barnrättsperspektiv och barnens behov. Konkret innebär detta att föreningarna ska ta hänsyn till barn och ungdomars mognadsnivå för att träning och match ska anpassas till deras fysiologiska, psykologiska och sociala förutsättningar. Idrott för barn ska vara lekfull och allsidig och bygga på barnens egna behov och förutsättningar samt ta hänsyn till barnens olika utvecklingstakt.

Målsättning för utveckling i Stureby SK

I Stureby SK har vi en målsättning för vårt utvecklingsarbete enligt nedan. Vi vill vara öppna med vad vi vill uppnå tillsammans, och hur vi tror att vi ska arbeta för att nå målen. Denna målförklaring kan ses som vår tolkning av hur vi mer konkret lever upp till Fotbollsförbundets riktlinjer i vårt förening.

Den övergripande målsättningen för utvecklingsarbetet i Stureby SK är att bygga grupper som tillsammans utvecklar stor spelglädje och lagkänsla. Genom denna sammanhållning och viljan att tillsammans bli bättre hålls lagen ihop i mellanstadieålder och bildar därefter framgångsrika juniorlag tillsammans med sina välbekanta vänner i de närliggande SSK-årgångarna, innan spelarna färdas vidare välutbildade till seniorfotbollen i vår förening eller andra klubbar.

I syfte att nå målsättningen arbetar vi med följande nerbrutna mål

- Att i alla lägen kunna erbjuda samtliga spelare utmaningar utifrån sin individuella situation.
- Att stärka den kollektiva lagkänslan, och fortsätta sprida budskapet av att det är roligt att träna fotboll i Stureby SK.
- Att alltid ha ett aktuellt, genomtänkt och konkurrenskraftigt träningsupplägg som sporrar och utvecklar spelarna.
- Att inrymma såväl topp som bredd och kunna delta i samtliga Sanktan-nivåer (lätt, medel, svår) utan att permanenta grupper i laget.

Individanpassning, Nivåindelning & Toppning

Det finns en rad olika tolkningar av vad nivåindelning, individanpassning respektive toppning egentligen innebär, och det är därför viktigt att reda ut begreppen, och också tydliggöra hur vi ser på respektive område.

Individanpassning

Detta är något som rekommenderas av Svenska Fotbollsförbundet för att leva upp till en utgångspunkt ifrån barnens behov:

”För att utvecklas behöver spelarna utmanas. SvFF rekommenderar att tränare använder sig av så kallad individanpassning, alltså utmaningar som baseras på spelarnas aktuella färdighets-, kunskaps- och mognadsnivå. Dessa utmaningar bör ges i den träningsgrupp spelarna befinner sig i och olika former av cementerade nivåindelningar bör undvikas”

Nivåindelning

Nivåindelning är det som ofta brukar kallas utvecklingslag eller akademilag och innebär att man skiljer spelarna åt i olika grupper, ofta i tidig ålder. Enligt Fotbollsförbundet så är riskerna med nivåindelning att föreningarna enbart nivåindelar baserat på fysisk mognad, att vi får lägre förväntningar på de spelare som för tillfället ligger efter och att vi inte drar nytta av de mervärden som mixade grupper ger. Dessutom riskerar vi att skapa höga förväntningar på elitgruppen med hög press på barnen som följd.

Toppning

Toppning innebär att man låter de spelare som är längre fram i utvecklingen spela mer tid än andra under match, helt enkelt de som anses vara bäst, för att nå kortsiktig framgång (vinna matchen eller cupen).

Förhållningssätt till individanpassning, nivåindelning & toppning i Stureby SK

I Stureby SK tar vi självklart avstånd från all form av toppning, då detta förutom att vara emot utgångspunkten i barnperspektivet också direkt skulle motverka vårt syfte att så många som möjligt ska finna glädje i fotbollen och fortsätta så länge som möjligt. Detta gäller såväl de som skulle få spela mer som de som skulle få spela mindre.

Vi ser (bland flera andra) följande argument mot toppning.

- De spelare som ligger längst fram just nu utvecklas initialt men får samtidigt en enorm press.
- De spelare som just nu ligger längst bak får inte samma utvecklingsmöjligheter och känner inte att de bidrar eller är en del av gruppen.
- De spelare som ligger längst fram just nu har ingen fallskärm när det börjar ta emot och andra passerar dem i utvecklingen.
- Det ger konsekvensen att fler spelare slutar från bägge kategorier.
- Det segregerar gruppen/laget och skapar sämre social trygghet på träningarna.

Vad gäller nivåindelning så delar vi SvFF:s syn på att skapande av akademilag och utvecklingslag är en elitsatsning som är fel med utgångspunkt från barnens behov men även ur ett utvecklingsperspektiv. Om vi cementerar grupper så hindrar vi dels barnen från att spela tillsammans och umgås och dessutom tar vi inte hänsyn till att barnen utvecklas och mognar i olika takt, vilket gör att vi tappar spelare som skulle kunna blomma senare.

Även när det kommer till individanpassning så är vi helt på samma linje som fotbollsförbundet. Om vi ska utgå ifrån barnens behov så behöver vi också ta hänsyn till att de mognar i olika takt och utvecklas på olika sätt. Vi försöker därför i den mån det är möjligt att individanpassa träning och matcher så att våra spelare får spela utifrån sin egen spelförmåga och på så vis utvecklas så mycket som möjligt.

Individanpassning handlar om svårighetsgrad i övningar och jämnhet i gruppen, inte att vissa får mer eller mindre tid på spelplanen (jmf "toppning"). Vi har heller ingen statisk gruppindelning, utan vi är ETT lag, där man utgår från närvarande deltagares spelnivå vid varje tillfälle.

Eftersom det ofta förekommer missförstånd gällande individanpassningen, så kan det vara värt att klargöra vårt syfte med den:

- Att få så många som möjligt att spela fotboll så länge som möjligt.
- Våra spelare ska ofta känna att de lyckas på träning och match och få en positiv upplevelse av fotboll.

I en förening som vår där vi får helt nya spelare varje år, och samtidigt har ett antal som har spelat länge, så vore det fruktansvärt orättvist mot bägge grupperna att låta dem träna på övningar med samma svårighetsgrad eller spela matcher mot samma motstånd. Detta skulle bara leda till att spelare ifrån bägge grupperna skulle sluta eller söka sig någon annanstans.

En anledning till att vi har infört individanpassningen är att vi tidigare har haft spelare som ville prova på att spela men slutade p.g.a. att det var för svårt att komma in när de andra låg så långt före.

Sammanfattning

För att så många som möjligt ska vilja spela fotboll så länge som möjligt i Stureby SK behöver vi alltid arbeta med ett individanpassat upplägg. Anpassar vi oss efter de som ligger längst fram så blir det för stor utmaning för de som inte kommit lika långt, och då slutar de för att de känner sig otillräckliga eller för att det är för svårt. Anpassar vi oss efter de som ligger längst bak, så tröttnar de som ligger längst fram och söker sig till andra klubbar, för att de inte får möjlighet att utvecklas hos oss. Det viktiga är att hela tiden påminna sig om varför vi har individanpassningen, dvs inte får att nå vissa resultat, utan för att vi utgår ifrån barnens behov. Dessutom behöver vi hela tiden ha med oss att barnen utvecklas och mognar i olika takt och därför behöver vi alltid se till att inte cementera grupperingar.

Slutligen är det viktigt att poängtera att de övningar vi kör på träningen och de matcher vi spelar bara är en liten del av all den tid vi spenderar tillsammans. För att bygga lagsammanhållning är det minst lika viktigt att ses och umgås som ett lag mellan matcherna och före och efter träningarna, mellan övningarna osv. Allt på träningen är inte nivåindelad, och vi startar och slutar alltid tillsammans oavsett vilka grupper som sedan gör vilka övningar. Om vi åker på cup med två lag så tittar vi alltid på varandras matcher och vi ska arbeta aktivt för att man inte heller umgås segregerat i lagen mellan matcherna. Åker vi sedan iväg på en cup där vi sover borta så ska ledarna aktivt se till att samåkning i bilar, aktiviteter, placering i sovsal o.s.v. sker på ett sätt som stimulerar "mixande", och inte på något sätt cementerar lagindelningen för själva matchspelet.

Q/A

För att ytterligare konkretisera vår policy för spelarutveckling har vi försökt utgå ifrån ett antal frågeställningar som kan dyka upp.

”Det låter väl bra att alla spelare ska få utmaningar på sin nivå, men finns det inte en risk att vi skapar ett A- och ett B-lag? Om det är en önskan att ha ett A och ett B lag så vore det väl ärligare att i så fall tydligt bilda ett utvecklingslag och vara öppen med det. I och för sig går det emot all idrottslig forskning....”

Det är absolut inte vår önskan på något sätt att skapa ett A- och ett B-lag i laget, och definitivt inte heller att bilda ett utvecklingslag. Tvärtom så är vi helt emot det som brukar benämnas som nivåindelning där man tidigt selekterar ut och cementerar lag. Mycket riktigt så går det emot forskningen och dessutom så är det helt emot de riktlinjer som SvFF har för spelarutbildningen i föreningarna där utgångspunkten ska tas i barnens behov och olikheter vad gäller mognadsgrad och utvecklingskurva. Vår vision och målsättning innebär ju att vi vill att så många som möjligt ska känna glädje i fotbollen och fortsätta så länge som möjligt och då vill vi ju självklart hålla ihop gruppen som ett lag oavsett aktuell nivå på varje individuell spelare.

”Ska inte Stureby SK ha breddlag? Räcker inte nivåindelningen i Sanktan, måste vi även dela upp träningarna?”

Stureby SK är mycket riktigt en breddförening där det ska finnas plats för de som vill börja spela fotboll som tolvåringar likväl för de som har spelat länge och har kommit långt i sin utveckling. Vår uppfattning är att det är precis det som präglar en breddförening; att det finns plats för alla oavsett ambition och kunskap, inte att alla måste vara på samma nivå eller ha samma målsättning med att spela fotboll. Hur får man då ihop en sådan verksamhet utan att tappa de som ligger längst fram eller de som ligger längst bak? För att hitta svaret utan att gå på känsla har vi även här försökt att ta stöd i det material som SvFF har tagit fram, och deras rekommendation är att utgå ifrån barnperspektivet:

”För att utvecklas behöver spelarna utmanas. SvFF rekommenderar att tränare använder sig av så kallad individanpassning, alltså utmaningar som baseras på spelarnas aktuella färdighets-, kunskaps- och mognadsnivå. Dessa utmaningar bör ges i den träningsgrupp spelarna befinner sig i och olika former av cementerade nivåindelningar bör undvikas”

Som vi ser det så är det precis detta vi försöker göra, dvs utan att dela upp lagen i ett utvecklingslag och ett breddlag så ser vi till att lägga upp både träningar och matchspel utifrån individernas behov. Vi är dessutom noga med att aldrig cementera grupperna, utan vilka som tränar på vad eller vilka som spelar med varandra i de olika Sanktan-nivåerna varierar beroende på aktuell situation. Här är det såklart så att variationen kommer att vara större i Sanktan-matcherna över tid, men med tanke på barnens olika mognadskurvor så är det rimligt att tro att många kommer att röra sig mellan grupperna över åren.

Oavsett vilket så är det viktigaste att komma ihåg varför vi har individanpassad utbildning: Att alla ska få rätt möjligheter att känna sig lyckade och duktiga och därigenom tycka att fotbollen är rolig länge framöver. Dessutom så tror vi att individanpassningen vid matcher också motverkar toppning, vilket är något som vi tar absolut avstånd ifrån.

Alternativet för matcherna skulle vara att bara anmäla lag till medelnivån i Sanktan, men det skulle ju bara cementera grupperna mer, då de som ligger längst fram aldrig skulle få spela med varandra, och heller inte de som inte har kommit lika långt i utvecklingen, eftersom matcherna då skulle bli ojämna.

”Barnen blir äldre och är medvetna om vad som händer. Hur kul är det om det är vissa kompisar de aldrig får spela match eller träna ihop med?”

Att det skulle bli så att barnen har vissa kompisar som de aldrig varken får träna med eller spela match med känns som en väldigt obefogad oro för den som har helhetsbilden. Vår uttalade målsättning för samtliga våra ungdomslag som deltar i Sanktan 7-mannaspel och uppåt, är att alla spelare ska ha deltagit i match i minst två (och gärna samtliga) nivåer när säsongen är slut. Det är ledarnas uppgift att kontinuerligt utvärdera detta för att se till att ambitionen efterlevs. Om ett lag anmäler sig till samtliga nivåer (lätt, medel & svår), så är vår rekommendation att använda medel-serien just till att tillse att det inte blir så att vissa aldrig får spela tillsammans.

Vad gäller träningarna så är det aldrig så att hela träningen genomförs uppdelat. Vi startar och slutar alltid gemensamt, och grupperna varierar dessutom över tid. Vi ska dock alltid vara vaksamma och noggranna och lägga mycket energi och tid på att verkligen undvika att cementera grupper och fokusera på att vi är ett och samma lag.

Nedan listas ytterligare konkreta exempel på hur våra lag ska arbeta med detta:

- Se till att växla ledare på matcherna för att ytterligare motverka cementering av grupper. Det innebär att ledare ibland åker på matcher trots att de egna barnen inte är med och spelar.
- Samverka med närliggande åldrar om underlag saknas för att spela i flera nivåer i Sanktan. Detta kan ibland krävas för att ge alla utmaningar på rätt nivå.

”Det gör ont i hjärtat när jag ser barnen kämpa men ändå förlora stort, och jag vet att vi kunde haft större chans till bra resultat om lagen bara var jämnare fördelade.”

Självklart önskar vi ju att våra barn skulle vinna de flesta matcherna, men det är trots allt så att ibland vinner man och ibland förlorar man i fotboll, och vi tror att just mixen av att vinna och förlora är något som behövs för fortsatt utveckling. Detta måste också ses ur perspektivet för en hel säsong och vi kan inte titta på en enskild cup eller match. Om vi utgår ifrån barnens individuella behov, så är det ju faktiskt så att det ibland är nyttigt att ställa upp i cuper eller matcher mot äldre eller svårare motstånd utifrån gruppens nivå där vi ju faktiskt vet på förhand att det kommer att bli svårt att vinna, bara för att vi tycker att vi är redo för den utmaningen eller helt enkelt behöver känna på att förlora. Här har alla ledare och föräldrar i Stureby SK ett gemensamt ansvar att inte låta upplevelsen vara styrd av resultatet. Vi kan ständigt bli bättre på att låta utveckling gå före resultat, vilket också finns väl sammanfattat av SvFF.

”Spelarutbildning ska alltid fokusera på utveckling före resultat. Konkret handlar det om att tona ner vikten av gjorda mål för att istället fokusera på prestation och utveckling. Det handlar om att locka till ansträngning och uppmuntra till nyfikenhet och att berömma spelarna när de vågar prova nya utmaningar. Synsättet genomsyras av en tro på att alla kan utvecklas och bli bättre, vilket skapar förutsättningar för ett bra lärande snarare än ett synsätt där tron är att några barn är ”talanger” och andra inte.”

”Vi känner oss oroliga för sommarens cuper. Hur bra blir det när laget ses i sovsalen på kvällen när ena laget vunnit med 10-12 mål och det andra förlorat med lika mycket. Det bygger inte precis laganda, att man är ett lag och inte heller självförtroende hos barnen som hamnat i ”B-laget”...”

Om resultatet är den måttstock vi använder för om det blir en positiv upplevelse att åka på cup tillsammans så är frågeställningen relevant, men då borde våra lag ärligt talat bara åka med ett starkt lag på cuper, och inte åka överhuvudtaget om vi inte är säkra på att laget kommer att presterar till 100%. Nu är det ju så att oavsett lagen delas in så kan något av lagen förlora med 10-0, eller vinna med samma siffror, beroende på vilket motstånd man stöter på.

Vi tror att upplevelsen att åka iväg tillsammans hela laget på en cup för många handlar till största delen om att gå på disco tillsammans, åka och bada, kolla uppträdanden osv. För några så kommer såklart också prestationen på planen att vara viktig, men det gäller långt ifrån alla. Lagandan tror vi att vi bygger genom att vara ett stort antal personer som åker tillsammans och gör saker tillsammans, hejar på varandra, sover tillsammans och skrattar osv. Av den tid ett lag är iväg kanske 5-10 % handlar om fotbollsmatcher. Det viktiga är att samtliga barn känner sig delaktiga och får möjlighet att spela lika mycket. Om cupen tillhandahåller slutspel för alla lag oavsett resultat (A- & B-slutspel t ex), så kan det vara ett bra tillfälle att faktiskt också låta de som har kommit längst få spela tillsammans i ett av två lag.

Här tycker vi också att det är viktigt att behålla perspektivet att se till ALLA individer i laget och inte vara för snäv i sitt tänkande. Om vi har en grupp av spelare i laget som under det senaste året har gått framåt väldigt mycket och är fokuserade på sin träning. Hur kommer de att känna om de inte får chansen att prestera tillsammans med de som är på samma nivå, när de har kommit på alla träningar för att de älskar fotboll och vill utvecklas. När de var och tränade på en stenhård plan i minusgrader i februari för att utvecklas och bli bättre så stannade andra hemma därför att det inte kändes så roligt eller viktigt att träna när det inte var varmt och skönt ute. Bägge dessa inställningar är självklart helt ok, då vi är en breddförening där det ska finnas plats för alla olika ambitioner, så länge man vill ha roligt tillsammans. Däremot blir det väldigt fel om bredd bara ska innebära att man enbart tar hänsyn till de som inte har kommit lika långt i utvecklingen. Om vi inte också beaktar ambitionen och viljan hos dem som idag ligger längst fram så är det istället dessa spelare som kommer att lämna vårt lag, och då har vi misslyckats precis lika mycket som om någon lämnar av annan anledning. En relevant frågeställning är också på vilket sätt man stärker självkänslan hos en spelare som får spela i ett lag där många är på en annan nivå och man känner sig underlägsen? Vi tror att detta i sig utgör en risk för konflikter och motsättningar i laget p.g.a. olika förutsättningar och förväntningar.

Självklart finns det för- och nackdelar med bägge förhållningssätten, och det går att argumentera för bägge vägarna. Vi är också väl medvetna om att hur vi än gör så kommer någon med all säkerhet att tycka att vi borde gjort annorlunda. Stureby SK som förening måste ändå ta perspektivet att alla i laget ska fortsätta ha roligt och utmanas från sin nivå. Även de som har kommit längst. Vi tror därför att det är viktigt att inte göra på samma sätt varje gång.

"Det är jättesvårt för mig som ledare när föräldrarna kommer och är missnöjda. Jag vet inte hur jag ska hantera det."

I Stureby SK är vi transparenta och öppna med hur vi tänker och resonerar kring dessa frågor. Det viktigaste från ledarhåll är att tydliggöra hur vi tänker som förening och ledare. Om det då finns föräldrar som inte delar vår syn så har vi åtminstone förmedlat att det finns en genomgående tanke i det vi gör, och varför vi gör det.

Känner du ett för hårt tryck från föräldrarna eller att du inte klarar av att förklara vår policy för dem, så kan du söka stöd hos klubbens utbildningsansvarige.

"Jag tycker att det här är fel. Det gör mig arg att se hur lagen delas in. Jag vill säga till, hur gör jag?"

I Stureby SK välkomnar vi självklart avvikande åsikter och tar mer än gärna en vidare diskussion kring denna minst sagt komplexa fråga, enskilt eller i grupp. Vi önskar dock att vi håller denna diskussion mellan vuxna, då föräldrars inställning och sätt att uttrycka sig påverkar barnens upplevelse. Vi tror också att det är bra om ev. synpunkter levereras i ett sammanhang där det finns tid för bemötande och diskussion, och inte när vi t ex befinner oss på en match tillsammans med barnen. Om du inte når fram till ledarna, kan du söka stöd hos klubbens utbildningsansvarige.